

DEDE KORKUT

Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi

The Journal of International Turkish Language & Literature Research

Cilt 9 Sayı 23 Aralık 2020

Volume 9 Issue 23 December 2020

Mainz - Almanya/ Germany

ISSN: 2147 - 5490

DEDE KORKUT

Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi

The Journal of International Turkish Language & Literature Research

ISSN: 2147 – 5490 Kuruluş Tarihi: 2012

Cilt 9/ Sayı 23/ Aralık 2020 Volume 9/ Issue 23/ December 2020

Editör/ Editor:

Doç. Dr. Nuh DOĞAN (Johannes Gutenberg Universität, Mainz-Germany/ Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkiye)

Editör Yardımcıları/ Vice-Editors:

Dr. Turan GÜLER (Muş Alparslan Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Ahmet DAĞLI (Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkiye)

Deniz ARSLAN (Sakarya Üniversitesi, MEB)

YAYIN KURULU/Executive Board

Prof. Dr. Dilaver DÜZGÜN
(Atatürk Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Nebi ÖZDEMİR
(Hacettepe Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Hanifi VURAL
(Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Erhan AYDIN
(İnönü Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. İrfan MORİNA
(Priştine Üniversitesi, Kosava)
Prof. Dr. Oktay Ahmet Ayberk
(Kiril ve Metodiy Üniversitesi-Makedonya)
Prof. Dr. Minehanım NURİYEVA-TEKELİ
(Bakü Mühendislik Üniversitesi, Azerbaycan)
Prof. Dr. Timur KOCAOĞLU
(Michigan Devlet Üniversitesi, ABD)
Prof. Dr. Bekir ŞİŞMAN
(Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Lindita Latifi (XHANARI)
(Tiran Üniversitesi, Arnavutluk)
Doç. Dr. Galibe HACIYEVA
(Nahçıvan Devlet Üniversitesi, Nahçıvan)
Doç. Dr. Yusuf Ziya SÜMBÜLLÜ
(Erzurum Teknik Üniversitesi, Türkiye)

BİLİM VE DANIŞMA KURULU/ Board of Advisory

Prof. Dr. Ahmet BURAN
(Fırat Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Azmi BİLGİN
(İstanbul Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Bahir SELÇUK
(Fırat Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. İbrahim ŞAHİN
(Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Mehmet ÖLMEZ
(Yıldız Teknik Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Metin ÖZARSLAN
(Hacettepe Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Nevzat ÖZKAN
(Erciyes Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Nurullah ÇETİN
(Ankara Üniversitesi, Türkiye)
Prof. Dr. Osman Fikri SERTKAYA
(Emekli Öğretim Üyesi)
Prof. Dr. Salih Okumuş
(Priştine Üniversitesi, Kosava)
Dr. Nazım MURADOV
(Lefke Avrupa Üniversitesi, Kıbrıs)
Doç. Dr. Ergin JABLE (Priştine Üniversitesi, Kosava)

HAKEM KURULU/ Referees

Prof. Dr. Abdurrazık REFIYEV,
Prof. Dr. Adnan İNCE
Prof. Kubilay AKTULUM
Prof. Dr. Ahmet NAHMEDOV
Prof. Dr. Alemdar YALÇIN
Prof. Dr. Ali YAKICI
Prof. Dr. İrfan MORİNA
Prof. Dr. Ali DUYZMAZ
Prof. Dr. Ayşe Emel KEFELİ,
Prof. Dr. Ahmet KARADOĞAN
Prof. Dr. Celal DEMİR
Prof. Dr. Enver MEHMEDİ
Prof. Dr. Ercan ALKAYA
Prof. Dr. Erdoğan BOZ

Prof. Dr. Hatice ŞİRİN
Prof. Dr. Fatma Sabiha KUTLAR OĞUZ
Prof. Dr. Fazıl GÖKÇEK
Prof. Dr. Gayratcan OSMAN
Prof. Dr. Günay KARAAĞAÇ
Prof. Dr. İbrahim TAŞ
Prof. Dr. İslam ZHEMENEY
Prof. Dr. İsmail GÜLEÇ
Prof. Dr. İsmet EMRE
Prof. Dr. Kerime ÜSTÜNOVA
Prof. Dr. Leyla KARAHAN
Prof. Dr. Marcel Edal
Prof. Dr. Mehmet ÖLMEZ
Prof. Dr. Mehmet Fatih KIRIŞÇIOĞLU

Prof. Dr. Melek ERDEM	Doç. Dr. Gülsüm KİLLİ
Prof. Dr. Mesut ŞEN,	Doç. Dr. Mehmet EROL
Prof. Dr. Muharrem DAYANÇ	Doç. Dr. Mehmet GÜNEŞ
Prof. Dr. Muharrem KAYA	Doç. Dr. Mustafa KURT
Prof. Dr. Muhsine BÖREKÇİ	Doç. Dr. Mustafa Levent Yener
Prof. Dr. Mustafa APAYDIN	Doç. Dr. Nermin YAZICI
Prof. Dr. Müzeyyen BUTTANRI	Doç. Dr. Nezir TEMÜR
Prof. Dr. Namık AÇIKGÖZ	Doç. Dr. Orhan KURTOĞLU
Prof. Dr. Oktay AHMED	Doç. Dr. Özer ŞENÖDEYİCİ
Prof. Dr. Osman Fikri SERTKAYA	Doç. Dr. Salim KÜÇÜK
Prof. Dr. S. Dilek YALÇIN	Doç. Dr. Şahmurat ARIK
Prof. Dr. Salim ÇONOĞLU	Doç. Dr. Yunus KAPLAN
Prof. Dr. Rahim TARIM	Doç. Dr. Ümit Özgür DEMİRCİ
Prof. Dr. Timur KOCAOĞLU	Doç. Dr. Yusuf Ziya SÜMBÜLLÜ
Prof. Dr. Şahin KÖKTÜRK	Doç. Dr. Mehmet YASTI
Prof. Dr. Yavuz BAYRAM	Doç. Dr. Cafer ÖZDEMİR
Prof. Dr. Şaban SAĞLIK	Doç. Dr. İlknur Tatar KIRILMIŞ
Prof. Dr. Ülkü ELİUZ	Doç. Dr. Sami BASKIN,
Prof. Dr. Yunus AYATA	Doç. Dr. Salim PİLAV
Prof. Dr. Dr. Ahmet Cüneyt ISSI	Doç. Dr. Osman Ünlü
Prof. Dr. Bülent ÖZKAN	Dr. Ahmet DAĞLI,
Prof. Dr. Muna YÜCEOL ÖZEZEN	Dr. Erdoğın KUL
Prof. Dr. Salih OKUMUŞ	Dr. Ferda ZAMBAK
Prof. Dr. Selçuk ÇIKLA	Dr. Gülten BULDUKER
Prof. Dr. Hakan ÖZDEMİR	Dr. Hasan AKTAŞ
Doç. Dr. Abdullah HARMANCI	Dr. M. Kayahan ÖZGÜL
Doç. Dr. Aktan Müge ERCAN YILMAZ,	Dr. Salih DEMİRBILEK
Doç. Dr. Adem İŞCAN	Dr. Savaş YELOK
Doç. Dr. Ayfer YILMAZ	Dr. Turan GÜLER
Doç. Dr. Aysun SUNGURHAN	Dr. Yılmaz ÖZKAY
Doç. Dr. Dilek ERGÖNENÇ AKBABA	Dr. Ömer SARAÇ
Doç. Dr. Elza ISMAILOVA	Dr. Zübeyde ŞENDERİN
Doç. Dr. Fatih USLUER	Dr. Zivar HUSEYNLI.

YABANCI DİL DANIŞMANI/ Foreign Language Editor

Doç. Dr. Emrah EKMEKÇİ

YÖNETİM MERKEZİ ve POSTA ADRESİ/ Management Center and Post Address

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Kurupelit Kampüsü Atakum/ Samsun

YAYIN TÜRÜ/ Type of publication

Uluslararası Hakemli Süreli (yılıda en az 3 sayı) Yayıdır.

İLETİŞİM BİLGİLERİ/ Correspondence Address

E-Posta: dergi@dedekorkutdergisi.com / editor@dedekorkutdergisi.com Web: dedekorkutdergisi.com

DEDE KORKUT DERGİSİ; SOBIAD, Index Copernicus, TEİ (Türk Eğitim İndeksi), ESJI (Eurasian Scientific Journal Index), ResearchBib (Academic Resource Index), Arastirmax (Scientific Publication Index), SIS (Scientific Indexing Services) ASOS (Social Science Index), Journal Factor, CiteFactor ve MLA tarafından taranmaktadır.

DEDE KORKUT DERGİSİ YAYIN ETİĞİ VE YAYIN İHLALİ UYGULAMA BİLDİRİMİ

Dede Korkut Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi, hakem ve yazarların isimlerinin saklı tutulduğu çift-kör hakemlik sisteminin kullanıldığı hakemli bir dergidir. Dede Korkut Dergisinin benimsediği yayın süreçleri bilginin tarafsız ve saygın bir şekilde gelişimine ve dağıtımına temel teşkil etmektedir. Yayın sürecine katılan tüm tarafların (yazar, dergi editörü / editörleri, hakemler ve yayıncı) kendilerinden beklenen etik davranış standartlarını kabul etmesi ve uygun davranması gerekir. Dede Korkut Dergisi yayın sürecine katılan bütün taraflar için en yüksek etik standartları geliştirmiştir ve bunları garanti altına almıştır. Yüksek yayın etiği standartları en iyi biçimde desteklenir ve yayın ihlali (publication malpractices) karşı bütün önlemler en iyi şekilde alınır. Dede Korkut Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi yayıncılığın bütün aşamalarında etik standartları son derece ciddiye alır, iş ahlakının tüm sorumluluklarını kabul eder. Yüksek etik standartlarını garanti eden ve bütün tarafların uyması beklenen Yayın Etiği ve Yayın İhlali Bildirimi, Yayın Etiği Komitesi'nin (COPE) belirlediği etik ilkelere (<https://publicationethics.org/>) dayanmaktadır.

Baş Editör ve Yardımcı Editörün Görevleri

Gönderilen yazılar fikri ve bilimsel içerikleri açısından ırk, cinsiyet, cinsel yönelim, dini inanç, etnik köken, vatandaşlık veya yazarların politik düşünceleri dikkate alınmaksızın değerlendirilir.

Baş Editör, gönderilen makaleden sorumlu alan Editörü ve herhangi bir editoryal kadro, gönderilen makale ilgili herhangi bir bilgiyi yazar, hakemler, muhtemel hakemler ve yayıncı dışında herhangi birine ifşa etmemelidir.

Gönderilen bir makalede henüz yayınlanmamış materyaller, yazarların açık yazılı onayı olmadan Editör'ün kendi araştırmasında kullanılmamalıdır.

Dergiye gönderilen makalelerin hangilerinin yayımlanacağından derginin Baş Editörü veya Yardımcı Editörü sorumludur. Baş Editör ve Yardımcı Editör derginin Yayın Kurulu ve kararları tarafından yönlendirilebilir. Ayrıca iftira, telif hakkı ihlali ve intihal ile ilgili hukuki durumlarda kısıtlanabilir. Baş editör, bunu kararı verme yetkisi olan Yardımcı Editör, diğer editörler veya hakemlerle müzakere edebilir.

Hakemlerin Sorumlulukları

Hakem, editoryal kararlar alınırken Editör ve Yayın Kuruluna destek olur ve yazarla editoryal iletişim aracılığıyla yazarın makaleyi geliştirmesine yardımcı olabilir.

Bir makalenin değerlendirilmesinde bilimsel olarak kendisini uygun bulmayan veya zamanında incelemenin imkânsız olacağını düşünen hakemler, derhal Baş Editöre haber vermeli, böylece muhtemel uygun hakemlerle iletişime geçilmelidir.

İncelenmek üzere alınan yazılar gizli belge olarak değerlendirilmelidir. Baş Editör tarafından yetkilendirilmedikçe başkalarına gösterilmemeli veya başkalarıyla tartışılmamalıdır.

Yorumlar objektif olarak yapılmalıdır. Hakemin kişisel ve art niyetli eleştirisi kabul edilemez. Hakemler uygun destekleyici argümanlarla görüşlerini açıkça ifade etmelidir.

Hakemler, yazarlar tarafından belirtilmeyen ilgili yayınları tespit etmelidir. Daha önce ortaya atılmış bilimsel bir gözlem, bulgu veya düşünceye atf yapılmalıdır. Hakem, söz konusu makale ile diğer veri ve yayınlar arasında önemli bir benzerlik veya örtüşme olması durumunda Editörü bilgilendirmelidir.

Hakemler, değerlendirmesi sonucu elde ettiği bilgi veya fikirleri gizli tutmalı ve kişisel çıkarları için kullanmamalıdır.

Hakemler, kendisine gönderilen makalenin yazarıyla işbirliği, rekabet, çıkar ilişkisi vs. açılardan bağlantılı olması durumunda ya da aynı kurumda çalışması durumunda makaleleri değerlendirmeyi düşünmemelidir.

Yazarların Görevleri

Yazarlar araştırmasının özgün olduğunu garanti eder. Temel bilgiler makalede doğru bir şekilde sunulmalıdır. Bir makale, başkalarının çalışmayı takip edebilmesi için yeterli ayrıntı ve referans içermelidir. Hileli veya bilerek yanlış kullanılan ifadeler etik olmayan davranışlar oluşturur ve kabul edilemez.

Yazarlar, tamamen orijinal eserler yazdıklarından uygun şekilde atıfta bulunulduğundan veya alıntılı olduğundan, başkalarının eserlerini ve / veya kelimelerini kullanıp kullanmadıklarından emin olmalıdır.

Dede Korkut Dergisi, yayınlanan ve gönderilen el yazmalarıyla çakışan gönderileri tespit etmek için Crossref Benzerlik Denetimi'ni (iThenticate) kullanır.

Bir yazar genel olarak aynı araştırmayı birden fazla dergide yayınlamamalıdır. Aynı makalenin birden fazla dergiye paralel olarak sunulması etik dışı yayıncılık davranışı oluşturur ve kabul edilemez.

Yazar, makalesinde kullandığı bütün kaynakları kaynaklar bölümünde belirtmelidir. Yazarlar ayrıca çalışmanın özünü belirlemede etkili olan/ olabilecek yayınları özellikle belirtmeli, atf ya da alıntı yapmalıdır.

Yazarlık, gönderilen çalışmanın tasarımına, yürütülmesine veya yorumlanmasına önemli katkılarda bulunanlarla sınırlı olmalı, yazarlar haksız yazarlıktan kaçınmalıdır. Önemli katkısı bulunanların hepsi ortak yazar olarak yer almalıdır. Araştırma projesine katılanların olduğu durumlarda, Teşekkür bölümünde anılmalıdır.

Tüm yazarlar makalelerde sonuçları veya makaledeki yorumlarını etkilediği şekilde yorumlanabilecek herhangi bir mali ilişkilerini veya diğer önemli çıkar çatışmalarını açıklamalıdır. Proje için tüm mali destek kaynakları açıklanmalıdır.

Bir yazar, kendi yayınlanmış çalışmasında önemli bir hata veya eksiklik tespit ettiğinde, dergi Baş Editörü veya yayıncısını derhal haberdar etmek ve onlarla işbirliği yapmak veya makaleyi geri çekmek veya uygun bir düzeltme yapılarak yayınlamakla yükümlüdür. Yayıncı, bir araştırma kötü niyetli olarak tanımlanırsa, yayımlanmış makaleleri yazarlara önceden bildirimde bulunarak veya bildirmeden geri çekme hakkına sahiptir.

Yayıncının Onayı

Bilimsel suiistimal, hileli yayın veya intihal iddiası durumunda, Yayıncı, Baş Editör ile yakın işbirliği içinde, durumu açıklığa kavuşturmak ve söz konusu makaleyi düzeltmek için gerekli tüm tedbirleri alacaktır. Bu, hızlı bir düzeltme yayınlanmasını veya çok ciddi durumlarda söz konusu çalışmanın tamamen geri çekilmesini gerektirebilir.

Yayıncı ve Dergi, yayıncılık faaliyetlerinde yaş, renk, din, inanç, engellilik, medeni durum, gazilik durumu, ulusal köken, ırk, cinsiyet, genetik yatkınlık veya taşıyıcı durumu veya cinsel yönelim temelinde hiçbir ayırım yapmaz

İÇİNDEKİLER / Contents

DEDE KORKUT

Cilt 9 Sayı 23 December 2020

Kazak Türkçesinde "Bes Qaruv" Kavramı Altında Yer Alan Silah Adları, s. 1-27

Weapon Names in Kazakh Language Which Under The Concept of "Bes Qaruv"

Elanur Kazanlar Ürkmez

Budist Türk Şiirinden İslamî Dönem Türk Şiirine Aktarım Ögesi Olarak Metaforlar, s. 27-44

Metaphors As A Transfer Element From Buddhist Turkish Poetry To Islamic Period Turkish Poetry

Nurdan Besli

Atasözlerimizde Ekonomi ile Toplumsal Davranışlar, s. 45-58

Social Behavior with Economy In Our Proposals

Yıldız Yenen Avcı

Retorik Sorular ve Retorik Sorularda Anlam, s. 59-88

Rhetorical Questions And Meaning In Rhetorical Questions

Bilal Uysal

Selim İleri'nin Ölüm İlişkileri Adlı Romanında Trajik Bir Karakter: "Cemal", s. 89-100

"Cemal" As A Tragic Character In The Death Relations Of Selim İleri

Mehmet Şahin Yavuzer

atı yitiglig kelir İfadesi Üzerinden İrk Bitig 55. ırk İçin Yeni Bir Okuma ve Anlamlandırma Önerisi, s. 101-108

A New Reading and Interpretation Proposal for the 55th ırk of İrk Bitig via the atı yitiglig kelir Phrase

Ahmet Karaman

XIX. Yüzyıl Şairlerinden Kavukçuzâde Niyâzî ve Divançesindeki Şiirleri, s. 109-134

One Of The 19th Century Poets Kavukçuzâde Niyâzî And His Poems In Divançe

Tolga Öntürk

Sabahattin Ali'nin Sırça Köşk Adlı Öykü Kitabındaki Masallarda Marksist Eleştirinin İzini Sürmek, s. 135-145

Tracking The Marxist Critic In The Tales In Sabahattin Ali's Story Book Called Sırça Köşk

Nilüfer İlhan

"Yaglakar" Adı ve Karı Çor Tegin Yazıtındaki "Karı" Sözcüğünün Anlamı Üzerine, s. 146-154

On the Name of "Yaglakar" and the Meaning of the Word "Karı" in the Karı Cor Tegin Inscription

Erhan Aydın

Sözlükleri Oluşturan Temel Yapılar (Terim ve Tanım Denemeleri), s. 155-169

Basic Structures of Dictionaries (An Attempt To Develop Term and Definition)

Ezgi Aslan

Türk Edebiyatında Göçebe Çingenelerde Gündelik Hayat ve Göçebe Çingene Kadınları, s. 170-187

The Daily Lives And Women of Nomad Gypsies In Turkish Literature

Şerife Çağın

Babürname'de Şiir ve Şair, s. 188-207

Poetry and Poem in Baburnâme

Murat Öztürk

Türk Edebiyatında Çingenelerde Müzik ve Dans, s. 208-224

Music and Dance in Gypsies in Turkish Literature

Özlem Nemutlu

Dede Korkut Kitabında Geçen Butun Binmek ve Sıçrayıp Binmek Deyimleri Üzerine, s. 225-232

On The Expressions 'Butun Binmek and Sıçrayıp Binmek' in the Book of Dede Korkut

Ercan Alkaya

Sosyal Medya Dilinde Anlık Sözcükler: Twitter Örneği, s. 233-249

Nonce Words in The Language of Social Media: The Example of Twitter

Fatma Özkan Kurt

Osmanische Sprichwörter (1865) Adlı Eserdeki Türk Atasözleri ve Bu Atasözlerinin Telaffuzu -IV,
s. 250-278

Turkish Proverbs and Their Pronunciation in Osmanische Sprichwörter (1865) -IV-

Tuncay Böler

Metinde Anlamın Bağımsızlaştırılmasına Dair Bir Yaklaşım, s. 279-288

An Approach to the Increase Independence of Meaning in Text

İlknur Tatar Kırılmış

Oğuz Qrupu Türk Dillerindeki Heyvan Anlayışı Bildiren Sözlər, s. 289-367

The Animal Names In Oghuz Group Turkish Languages

Mustafa Günaydın

Bir Kurban Olarak Düşkün Kadın. s, 368-378

Debauched Woman As A Victim

Türkan Yeşilyurt

Mehmed Bin Pûlâd'ın "Terceme-i Yûsuf u Züleyhâ'sı. s, 379-387

"Terceme-i Yûsuf u Züleyhâ" of Mehmed Bin Pûlâd

Mehtap Alper & Salih Demirbilek

Kitap Tanıtım ve Değerlendirme: Öger, Adem (2020). Uygurların Dinî, Siyasi ve Kültür Tarihinde Derin İz Bırakan Seyyid Âfâk Hoca ve Tezkiresi. Ankara: Gazi Kitabevi. s, 387-389

Fatih Erbay

DEDE KORKUT
MAKALELER/ Articles